

Sangkort - norsk med tegnstøtte

Sluttrapport

Prosjektnummer: 2007/3/0014

Hørselshemmedes landsforbund

Signe Torp

Prosjektet er finansiert med Extra-midler fra Helse og Rehabilitering

Stiftelsen for norske helse- og rehabiliteringsorganisasjoner

Forord.....	3
Sammendrag.....	4
Kap. 1: Bakgrunn og målsetting for prosjektet.....	5
Kap. 2: Prosjektgjennomføring.....	6
Kap. 3: Resultatvurdering.....	8
Kap. 4: Oppsummering og videre planer.....	9

Forord

Denne rapporten er en beskrivelse av bakgrunnen for og gjennomføringen av prosjektet 'Sangkort – norsk med tegnstøtte'.

Prosjektet er et rehabiliteringsprosjekt støttet av Helse og Rehabilitering og er utført av illustratør Signe Torp. Søkerorganisasjonen er Hørselshemmedes landsforbund (HLF).

Prosjektet var ment å ta seks måneder men har tatt nesten to år. Det hadde ikke vært mulig å gjennomføre uten god oppfølging fra prosjektkoordinator Steinar Birkeland i HLF og fersk forlegger i HLF, Anders Hegre. Og det hadde ikke engang vært unnfanget om det ikke var for audiopedagog Marit Mørk Enger som startet det hele og som har vært til uunnværlig hjelp hele veien.

Jeg vil også rette en takk til konsulentene Hanna Bovim Bugge og Guro Djupvik i Leser søker bok for deres råd og krav som har løftet prosjektet til et proffere nivå.

Sammendrag

Nmt-sangboka er en bok bestående av en samling sanger og regler i norsk med tegnstøtte (nmt). Den har blitt laget med utgangspunkt i et hefte samlet av audiopedagog Marit Mørk Enger ved Nedre Gausen kompetansesenter som til da ble brukt til undervisning i nmt. Prosjektet ble startet siden det finnes veldig lite slikt materiale i dag og siden målgruppen for nmt favner ganske bredt. Målet har hele tiden vært å lage et produkt som er så bra at det også kan friste mennesker utenfor målgruppen.

Prosjektleder har vært illustratør Signe Torp.

Prosjektet var ment å være ferdig på seks måneder, men viste seg raskt å være mer tidkrevende enn forventet. Det tar veldig lang tid å få tegnet tegn og spesielt å få alle detaljer korrekte. Det oppstod også andre problemer underveis, bl a trakk forlaget seg. Ved å halvere prosjektleders lønn har det likevel vært mulig å jobbe fullt videre. Til slutt har alle brikkene falt på plass og etter nesten to år er nå endelig boka ferdig.

Både bokas form og innhold har endret seg underveis, men ikke på en slik måte at sluttproduktet har tatt skade av det. Det har blitt søkerorganisasjonen Hørselshemmedes Landsforbund som har fått gleden av å være forlegger og vi er nå alle veldig spente på hvordan boka kommer til å bli mottatt ute i verden og hvor mange som kommer til å få glede av den!

Bakgrunn og målsetting for prosjektet

Høsten 2006 ble jeg kontaktet av audiopedagog Marit Mørk Enger fra Briskeby kompetansesenter. Forespørselen gjaldt om jeg kunne tenke meg å tegne tegn til et enkelt hefte med sanger og regler i norsk med tegnstøtte (nmt) som hun og hennes kollegaer brukte i forbindelse med med kursvirksomhet. Uten noen tidligere erfaring med tegning av tegn sa jeg ja til dette, tenkte det ville være gøy å prøve noe nytt. Jobben viste seg å være langt mer tidkrevende enn jeg først hadde trodd, rundene med korrektur bare fortsatte og fortsatte.

Siden jeg endte med å investere såpass mye tid i dette og siden oppdragsgiveren ble veldig tilfreds med resultatet fant vi ut at det hadde vært morsomt å utvide og videreutvikle prosjektet til noe som kunne være tilgjengelig for alle. Marit presiserte at det finnes veldig lite slikt materiale og at målgruppen er ganske stor ettersom nmt er en kommunikasjonsform som ikke bare brukes av hørselshemmede barn, men som også har vist seg gunstig for barn med andre kommunikasjonsvansker og diagnoser. I tillegg kan 'vanlige' barn ha stor glede av det. Målsettingen var derfor å lage en bok som både kunne brukes i forbindelse med kurs i nmt, men som også var såpass tiltalende at den kunne appellere til en mye videre gruppe. Vi ville også legge til noen sanger som er veldig vanlige i norsk barnekultur slik at boken også kan få muligheten til å fungere som brobygger mellom normalthørende og hørselshemmede barn. Planen var at jeg skulle bruke seks måneder på dette og at Barnebokforlaget skulle utgi prosjektet som 'shufflebook' m sangkort.

Prosjektgjennomføring

Allerede før prosjektet fikk tildelt støtte trakk forlaget seg, det var derfor litt usikkert hva som skulle skje videre. Men med finansieringen i boks var det ingen grunn til å gi opp. Jeg startet derfor friskt i januar 2008 med å utvikle boken alene, så fikk vi heller finne et forlag etter hvert.

Jobben viste seg igjen å være langt mer omfattende enn jeg hadde beregnet. Ettersom jeg allerede hadde tegnet tegn til mange av sangene trodde jeg mye var gjort. Men jeg fant raskt ut at jeg ikke syntes tegnene var av høy nok kvalitet så jeg begynte likeså godt å tegne dem på nytt. Tidsfristen ble også litt mer diffus ettersom jeg ikke hadde noe forlag å samarbeide med så jeg valgte å prioritere å øke kvaliteten. I tillegg skulle nye sanger velges og tegnsettes i tillegg til at alt skulle illustreres, designes og fungere som en helhet.

Nå har ikke jeg vært prosjektleder tidligere, min inngang til prosjektet var som illustratør, så det var en del oppgaver som for meg følte ganske utfordrende. Heldigvis ble jeg godt fulgt opp av prosjektkoordinator Steinar Birkeland i HLF, så jeg var ikke helt alene med all jobben. Men et problem var at jeg gjerne skulle hatt et forlag med all kompetanse på bøker det innebærer som kunne ha guidet meg og vært med på å ta viktige avgjørelser.

Siden det så raskt ble klart for meg at jeg hadde beregnet for lite tid, valgte jeg å halvere min egen lønn slik at jeg kunne ha råd til å jobbe fulltid med prosjektet dobbelt så lenge. Etter hvert skjønnte jeg likevel at heller ikke ett år kom til å rekke så jeg halverte lønnen ytterligere ettersom jeg ikke hadde noen særlig andre kostnader å kutte. Dette måtte kompenseres ved at jeg begynte å ta en del andre småjobber ved siden av for ikke å bli helt blakk, noe som igjen selvfølgelig førte til at prosjektet trakk ut enda lenger i tid men som likevel ikke var til å unngå. I ettertid ser jeg jo klart at jeg burde ha beregnet annerledes og søkt om mer lønnsmidler, men jeg er likevel glad for at jeg har investert så mye tid i prosjektet og ser at det har vært en stor fordel både kunstnerisk og innholdsmessig sett.

Våren 2009 begynte det kunstneriske arbeidet å nærme seg slutten og neste skritt ble således å finne en passende utgiver. Etter litt frem og tilbake fant vi ut at HLF kunne fungere som forlag og gi ut boken. De står tross alt nærme målgruppen. Prosjektmidlene var på denne tiden allerede brukt opp, så det var viktig å bli ferdig rimelig snart. HLF ville gjerne søke utgivelsesstøtte og vi fant ut at 'Leser søker bok' delte ut støtte til bokutgivelser lik vår egen. Dette medførte igjen en del venting i forbindelse med behandling av søknad, men var vel verdt det ettersom vi fikk tildelt støtte derfra!

Ikke minst skulle Leser søker bok også bistå oss med hjelp til markedsføring og distribusjon til biblioteker. For meg var nok likevel det viktigste at de stilte to konsulenter til disposisjon som hjalp til med å forbedre blant annet lesbarheten betraktelig. Ettersom Leser søker bok har bred erfaring med å støtte og utvikle tilrettelagt litteratur, har de fylt noen av funksjonene et forlag normalt fyller.

Riktignok medførte dette samarbeidet en del ekstra arbeid, men tingene de påpekte var viktige og riktige så det var det verdt. Først var planen at vi skulle være ferdige til skolestart høst 2009, men med alle de nye forbedringene var ikke dette lenger mulig. Neste mål ble derfor jul 2009 som det ser ut til at vi skal klare. En del nye problemer har oppstått i forbindelse med selve trykkingen ettersom jeg ikke tidligere har erfaring med å designe en hel bok, annen programvare kunne med fordel ha vært benyttet etc. I skrivende stund er boken likevel endelig i Polen hvor den blir trykket, så prosjektet kan regnes som ferdig for min del.

Resultatvurdering

Resultatet av dette prosjektet, altså den ferdige boken, er litt annerledes enn forventet. Forlaget som først sa seg villige til utgivelse hadde sitt eget konsept med sangkort vi tenkte benytte, men da de trakk seg ble det enklere bare å lage en vanlig bok. Derfor er prosjektets navn 'Sangkort – norsk med tegn støtte' litt misvisende og burde kanskje vært gjort om til 'Sangbok – norsk med tegn støtte', eller 'NMT-Sangboka' som er bokas tittel. Men målet var å få utgitt sangene og reglene med nmt, og det målet har vi nådd uansett endelig form.

Prosessen har vært både lang og lærerik, og jeg har lært noe om alt fra regnskapsføring til tegning av hender! Og ikke minst beregning av tid. Det er overraskende hvor lett det er å tro at ting skal gå raskt, og det er overraskende hvor lang tid man bruker om faktisk man har tid til det.

Boken er lagt ut for salg i HLFs nettbutikk, i tillegg til at Leser søker bok vil distribuere den til sine nesten 200 'Bok til alle'-biblioteker og ha den med i sin katalog. Det blir spennende å se hvor mange den når ut til!

Det er vanskelig å si noe om de endelige økonomiske resultatene før boken har vært på markedet en stund. Nå har HLF tatt en økonomisk risiko ved å trykke opp boken mens jeg har gjort en investering i form av masse ubetalte arbeidstimer. Men selv om det økonomisk sett ikke har vært så gunstig har det betalt seg i andre former, som lærdom og erfaring. Og hvem vet, kanskje den vil selge en del...

Oppsummering og videre planer

Med NMT-Sangboka har det originale heftet med sanger og regler fått seg en total oppussing, og vil forhåpentligvis bidra positivt på nmt-kurs audiopedagoger skal holde i fremtiden. I tillegg føler jeg virkelig at vi har fått et produkt som kan glede hele målgruppen – og i tillegg i (før)skolesituasjoner hvor hørselshemmede barn går integrert. Jeg er veldig takknemmelig for distribusjonshjelpen vi får fra Leser søker bok og synes det blir utrolig spennende å se hvordan boka blir mottatt. Jeg velger å tro at mange kommer til å ha glede av NMT-Sangboka fremover!